

postojana. Važnu ulogu igraju i feromoni. Nadalje, nauka kaže da partnere bираmo u odnosu na njihov imuno sistem.

Uslovljeno ponašanje. Čovekovo ponašanje posledica je složenih interakcija organizma i spoljašnje sredine. Habitucija, senzibilizacija, generalizacija, klasično i operantno uslovljavanje su procesi koji povezuju određeno ponašanje sa posebnim podsticajima i izazivaju nas da delujemo pre nego što promislimo. Neke emocionalne reakcije su uslovljeni odgovori i posebno su podložne klasičnom uslovljavanju. Jednostavno povezivanje određenog stimulusa ili osoba sa nekom emocijom uzrokuje da se kod sličnih situacija-osoba izazove slična emocija u budućnosti. Za ljubav je posebno značajno operantno uslovljavanje, jer ona predstavlja krajnje pozitivno potkrepljenje. Svako ponašanje koje dovodi do potkrepljenja osoba ponavlja. Ako partner potkrepljuje, ljubav traje.

Znatan broj klijenata dolazi na psihoterapiju zbog problema u partnerskim relacijama; mitovi, predrasude, idealizacije ili neznanje o prirodi naših emocionalnih reakcija dovode do problema. Edukativni deo terapijskog procesa usmeren je usvajanje činjenica, oni drugi na razumevanje i promenu ponašanja.

Ključne reči: ljubav, uslovljavanje, biheviorizam

BRAČNI PAROVI U SRBIJI:

KAKO MUŠKARCI VIDE SEBE, A KAKO IH VIDE ŽENE

Dragan Kurbalija*, Jelena Šakotić-Kurbalija†, Ivana Strizović†, Biljana Trifunović†,

Odsek za psihologiju, Filozofski fakultet, Univerzitet u Novom Sadu†,

Poljoprivredna škola sa domom učenika Futog*

U cilju utvrđivanja razlika između toga kako muškarci vide sebe, i toga kako ih vide njihove supruge, ispitana su 404 bračna para, različitog socio-ekonomskog statusa, koji žive zajedno od šest meseci do 57 godina. Procena ličnih i partnerovih karakteristika je vršena na skali MVI-7 (Mate Value Inventory, Kirsner, Figueredo i Jacobs, 2003), koja se sastoji od 17 stavki koje su se pokazale važnim pri izboru partnera, to su: ambicioznost, privlačnost lica, privlačnost tela, želja da se imaju deca, zainteresovanost za seks, vernost, finansijska osiguranost, velikodušnost, smisao za humor, dobro zdravstveno stanje, nezavisnost, inteligentnost, blagost i razumevanje, odanost, odgovornost, društvenost i emocionalna stabilnost. Značajnost razlika između samoprocena i procena partnera ispitana je t-testovima za zavisne uzorke. Rezultati ovog istraživanja ukazuju na postojanje značajnih razlika između samoprocena muževa i slike koju o

njima imaju supruge. Pri tom, žene svoje muževe procenjuju kao lepše, inteligentnije, u većoj meri finansijski osigurane, duhovitije, nezavisnije, velikodušnije, zdravije i ambicioznije, u odnosu na to kako muškarci vide sebe; dok muškarci smatraju da su u većoj meri verni svojim partnerkama, zainteresovani za seks i odgovorni, nego što to supruge procenjuju. Procene emocionalne stabilnosti, stepena razumevanja i želje za decom su usaglašene.

Rezultati istraživanja koji su prikazani ovim radom predstavljaju deo projekta "Efekti egzistencijalne nesigurnosti na pojedinca i porodicu u Srbiji", koji finansira Ministarstvo prosvete i nauke Republike Srbije (DN 179022).

Ključne reči: partnerski odnosi, bračni odnosi, socijalna percepcija

KAKO PRESTAJEMO DA VOLIMO SVOJE TELO

Željka Kurjački, Zorica Paroški

Psihološki centar za devojke, Novi Sad

usmeno saopštenje

U radu prikazujemo neke od osnovnih razloga zbog kojih sa dolaskom puberteta do juče srećna, samopouzdana i fizički aktivna devojčica postaje devojka koja je nezainteresovana za dešavanja oko sebe, preokupirana svojim fizičkim izgledom, pasivna i ljuta.

U radu prikazujemo naš pristup u radu sa adolescentkinjama.

Ključne reči: samopouzdanje, slika tela, adolescentkinje, pubertet

SPECIFIČNOST REBT-A U KONCEPTUALIZACIJI I TERAPIJI STRAHA OD POLNO PRENOSIVIH BOLESTI

Jovana Lazarević